In de zaak 36-62:

Société des Aciéries du Temple,

naamloze vennootschap gevestigd te Billancourt (Seine),

ten deze woonplaats gekozen hebbende ten kantore van mr. G. Margue, Rue Philippe II 20, Luxemburg,

vertegenwoordigd door haar president-directeur, de heer E. de Sèze,

bijgestaan door mr. J. de Richemont, advocaat bij het Gerechtshof te Parijs,

Verzoekster

tegen

Hoge Autoriteit van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal.

ten deze woonplaats gekozen hebbende te haren kantore, Place de Metz 2, Luxemburg,

vertegenwoordigd door dr. I. Telchini, juridisch adviseur bij de Hoge Autoriteit, als gemachtigde,

bijgestaan door mr. J. Coutard, advocaat bij de Raad van State te Parijs,

Verweerster

betreffende een vordering tot vergoeding der schade ontstaan door een dienstfout van verweerster,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt:

A. M. Donner, *President,*
Ch. L. Hammes en A. Trabucchi, *Kamerpresidenten,*
L. Delvaux, R. Rossi, R. Lecourt en W. Strauss (*Rechter-Rapporteur*), *Rechters,*
Advocaat-Generaal: M. Lagrange,
Griffier: A. Van Houtte,

het volgende

ARREST

TEN AANZIEN VAN DE FEITEN

I — Historisch overzicht

Overwegende dat de feiten welke aan het onderhavige geding ten grondslag liggen als volgt kunnen worden samengevat:

1) Bij de beschikkingen 22-54 (*Publikatieblad,* blz. 286/54 e.v.), 14-55 (*Publikatieblad,* blz. 685/55 e.v.) en 2-57 (*Publikatieblad,* blz. 61/57 e.v.), heeft verweerster vereveningsmechanismen ingesteld, waaraan de schrootverbruikende ondernemingen van de gemeenschap bijdragen moeten voldoen. Volgens artikel 3 van beschikking 22-54 waren aan de bijdrage onderworpen „de hoeveelheden schroot welke .... door elk van de ondernemingen worden aangekocht hetzij binnen de gemeenschap, hetzij afkomstig van invoer uit derde landen"; deze hoeveelheden werden in de beschikking 14-55, artikel 3 en in artikel 4 van de beschikking 2-57 kortheidshalve aangeduid als „aankoopschroot". In laatstgenoemde bepaling werd bovendien voor de eerste maal de term „eigen omloopschroot" gebezigd en bepaald dat bedoeld schroot van de bijdrage was vrijgesteld.

2) Daar de met de uitvoering van deze beschikking belaste organen, het Gemeenschappelijk Bureau van Schrootverbruikers (hier-

na te noemen „het G.B.S.V.") en het Vereveningsfonds voor Ingevoerd Schroot (hierna te noemen „het Fonds") in twijfel verkeerden aangaande de vraag in hoeverre de verplichting tot het doen van bijdragen zich mede uitstrekte tot de schrootleveranties tussen ondernemingen welke tezamen een concern vormen, heeft het G.B.S.V. te dien aanzien tot verweerster een vraag gericht. Hierop werd bij brief van 18 december 1957 (*Publikatieblad* van 1 februari 1958, blz. 45 e.v.) geantwoord dat als „eigen omloopschroot" slechts mag worden beschouwd het schroot „dat in haar (namelijk van de onderneming) eigen bedrijven, welke dezelfde firmanaam dragen, ter beschikking komt"; het begrip, hetwelk het G.B.S.V. „van meet af stilzwijgend" had aangenomen, bleef derhalve gehandhaafd.

3) Het G.B.S.V. en het Fonds hadden evenwel voorheen aan de Breda Siderurgica en Hoogovens afwijkingen toegestaan voor het schroot hetwelk deze ondernemingen ontvingen van zekere andere vennootschappen waarmee zij tezamen één concern vormden; de vertegenwoordiger van verweerster bij genoemde organen had op dit punt een voorbehoud gemaakt.

Bij laatstgenoemde brief heeft verweerster dit voorbehoud opgeheven. In een andere brief aan het G.B.S.V. van 17 april 1958 (*Publikatieblad*, blz. 30/58 e.v.) motiveerde zij haar standpunt als volgt: „Hoewel er tussen de vennootschappen . . . organisatorische bindingen bestaan, heeft slechts de plaatselijke integratie het criterium voor het toestaan der afwijkingen gevormd".

4) Bij brief van 19 oktober 1956, gericht aan verweerster, heeft de „Société Nouvelle des Usines de Pontlieue-Aciéries du Temple" (Snupat) – waarvan verzoekster de rechtverkrijgende is – gevraagd of zij, naar zij billijk achtte, vrijgesteld was van de bijdrage over de hoeveelheden schroot welke zij van de Regie Renault ontving; deze brief bleef onbeantwoord. Op 31 maart 1958 diende zij een verzoek om vrijstelling in, hetwelk stilzwijgend werd verworpen; het Fonds verzocht haar integendeel de bijdrage over dit schroot te storten. In haar beroepen 32 en 33-58, welke zij op 30 juni 1958 tegen deze maatregel had ingesteld, verdedigde zij de opvatting dat het beperken van de afwijkingen tot het enkele geval van „plaatse-

lijke integratie", willekeurig en te eng was. Zij beriep zich hierbij op de nauwe banden van organisatorische, economische en financiële aard met de Regie Renault en stelde voorts in het bijzonder dat

- haar bedrijven oorspronkelijk rechtens een van Renault afhankelijk onderdeel vormden en dat deze scheiding was ingegeven door fiscale motieven;

- dat 99,77% van haar aandelen zich in handen van Renault bevonden;

- dat zij haar schroot uitsluitend van Renault ontving die harerzijds bijna de totale staalproduktie van verzoekster gebruikte.

In zijn arrest van 17 juli 1959 (Jur. V, blz. 295 e.v.), hierna te noemen het arrest Snupat I, verwierp het Hof de opvatting van Snupat en stelde in het algemeen vast dat het „concernschroot" aan de bijdrage onderworpen is; dit arrest sprak zich niet uit over de aan Breda Siderurgica en Hoogovens toegestane afwijkingen.

5) Een nieuw beroep van Snupat (49-59 van 31 oktober 1959) tegen verweerster ingesteld, werd berecht bij het arrest van 22 maart 1961 (Jur. VII, blz. 109 e.v.), hierna te noemen arrest Snupat II, waarbij de stilzwijgende weigering om de bovenbedoelde afwijkingen met terugwerkende kracht in te trekken werd vernietigd op grond van de overweging dat het in bedoeld geval eveneens „concernschroot" betrof hetwelk aan de bijdrage is onderworpen.

6) Verweerster heeft daarop de beide afwijkingen met terugwerkende kracht ingetrokken. Bij arrest van 12 juli 1962 (Jur. VIII, blz. 509 e.v.), heeft het Hof het tegen deze beschikking door Hoogovens ingestelde beroep verworpen (14-61; hierna te noemen „arrest Hoogovens"); in deze zaak was de verzoekster in het onderhavige geding opgetreden als interveniënte aan de zijde van de Hoge Autoriteit, thans verweerster.

7) Op 28 december 1962 heeft de Société des Aciéries du Temple de onderhavige vordering tot schadevergoeding ingesteld.

II – Conclusies van partijen

Overwegende dat *verzoekster* concludeert dat het den Hove behage:

„Met toepassing van artikel 40 van het Verdrag de Hoge Autoriteit te veroordelen om aan de eisende vennootschap een bedrag van FF 1.500.000 te betalen als schadevergoeding ter zake van een dienstfout begaan in strijd met de artikelen 3 b, 4 b, 53 b, van het Verdrag en van de basisbeschikkingen waarbij het vereveningsmechanisme werd ingesteld;

subsidiair: een deskundigenonderzoek door een of drie experts te bevelen ter vaststelling van het juiste bedrag der geleden schade;

de Hoge Autoriteit te veroordelen in de proceskosten";

Overwegende dat *verweerster* concludeert dat het den Hove behage:

„De vordering alsmede het nadien gedane verzoek tot het bevelen van een expertise als zijnde ongegrond te verwerpen en verzoekster in de kosten te veroordelen";

III – De middelen en argumenten van partijen

Overwegende dat de middelen en argumenten van partijen als volgt kunnen worden samengevat:

1 – *MET BETREKKING TOT DE BEWEERDE DIENSTFOUT*

A. *In het algemeen*

Verzoekster stelt dat het Hof heeft beslist dat de Hoge Autoriteit onwettig gehandeld had. Een rechtsdwaling valt in beginsel niet te verontschuldigen en levert derhalve een dienstfout op. Deze fout vloeit mede voort uit het feit dat verweerster een „gevestigd en nog bestaand" recht van verzoekster heeft geschonden namelijk de aanspraak op gelijke behandeling als de andere bijdrageplichtigen.

Bij de bepaling van het aan de bijdrage onderworpen schroot had verweerster niet van zuiver juridische, doch van economische

criteria uit moeten gaan. Daar haar beschikkingen ten doel hadden invloed uit te oefenen op de schrootmarkt, hadden uitzonderingen moeten worden voorzien voor die leveranties van dit produkt welke – daar zij plaatsvonden tussen ondernemingen welke tezamen een concern vormen – iedere uitwerking op bedoelde markt moesten missen.

Verweerster repliceert dat deze grieven de wettigheid betreffen van haar besluit om concernschroot aan de bijdrage te onderwerpen, en bijgevolg ook de rechtspraak van het Hof waarbij dit beginsel werd aanvaard. Slechts de afwijkingen, toegestaan ten behoeve van Hoogovens en Breda Siderurgica waren onwettig. Deze misslag valt stellig te verontschuldigen. In het arrest Hoogovens werd uitdrukkelijk vastgesteld dat in de houding van verweerster tot op het tijdstip van het arrest Snupat II geen dienstfout gelegen was, zulks hoewel de positie waarin Hoogovens zich te dien tijde bevond ongunstiger was dan die van verzoekster, wier verzoeken om vrijstelling van de aanvang af door verweerster waren afgewezen.

Bovendien kan volgens de rechtspraak van het Hof de wettigheid van een beschikking van de Hoge Autoriteit nimmer het voorwerp vormen van een geding tot vaststelling van haar aansprakelijkheid wegens dienstfout.

Verzoekster merkt hiertoe op dat zij de wettigheid van de door verweerster gegeven beschikkingen noch ook de Jurisprudentie van het Hof wenst te bestrijden. Zij keert zich slechts tegen de wijze waarop die beschikkingen werden toegepast, alsmede tegen het feit dat de tekst van deze beschikkingen, in verband met de bijzondere omstandigheden van het onderhavige geval op een andere interpretatie wijzen dan die welke het Hof ten slotte gegeven heeft, hetgeen de ondernemingen op een dwaalspoor heeft gebracht.

B. *De basisbeschikkingen bevatten geen oplossing voor het vraagstuk van het concernschroot*

Verzoekster meent dat de begrippen „aankoopschroot" en „binnen de Gemeenschap", welke in die beschikkingen worden gebezigd,

bij de belanghebbenden de indruk moesten wekken dat slechts het op de markt gekochte schroot aan de bijdrage is onderworpen. Deze opvatting is te plausibeler nu geen der vrijwillige vereveningsmechanismen welke de schrootverbruikende ondernemingen vóór het verplichte stelsel in het leven hadden geroepen, de belasting van het concernschroot voorzag. Bovendien komt de uitdrukking „concernschroot" voor het eerst voor in de beschikkingen welke verweerster na het arrest Snupat I heeft genomen. Voorts zou men de vraag kunnen stellen of leveringscontracten tussen nauw verbonden ondernemingen niet eerder te beschouwen zijn als ruilovereenkomsten dan als koopovereenkomsten. Hoe dit ook zij, het probleem wordt in die beschikkingen wel gesteld maar niet opgelost.

Verweerster antwoordt hierop dat zij evenals het G.B.S.V. en het Fonds van de aanvang af bezwaar had tegen de vrijstelling voor concernschroot. Het is haar niet bekend naar welke vroegere vereveningsinstellingen verzoekster verwijst, doch in ieder geval was verweerster niet gehouden zich te richten naar de door een kleine groep van ondernemingen gevolgde praktijk.

C. *Bij de toepassing van de basisbeschikkingen werd het begrip „aankoopschroot" onnauwkeurig omschreven*

Verzoekster klaagt over het feit dat verweerster zelfs in de praktijk slechts een toelichting gaf op het begrip „eigen omloopschroot", doch dat zij daarentegen het „aankoopschroot" nimmer heeft gedefinieerd hetgeen toch, gezien de vroeger in de kring der economisch betrokkenen gevolgde praktijk, noodzakelijk zou zijn geweest (zie B). Slechts schijnbaar volgt a contrario uit deze toelichting, dat al het schroot, hetwelk niet is „eigen omloopschroot", als „aankoopschroot" beschouwd moet worden, immers in werkelijkheid bestaan er ook tussen-categorieën. Voorts verscheen de uitdrukking „eigen omloopschroot" voor het eerst in de beschikking 2-57 en zelfs daar was slechts sprake van „het totaal aan eigen omloopschroot", waardoor verzoekster nog in haar opvatting werd versterkt.

Verweerster wijst er op dat het betoog van verzoekster in werkelijkheid slechts het eigen omloopschroot raakt en derhalve tegenstrijdig is. Bovendien moest verweerster het nodige onderzoek instellen

alvorens zij de toepassing van de algemene beschikkingen of bepaalde individuele gevallen kon regelen

D. *Vertraging en onzekerheid bij de omschrijving van het begrip „eigen omloopschroot"*

Verzoekster wijst er op, dat verweerster voor de eerste maal in de brief van 18 december 1957 aan het G.B.S.V. inlichtingen verstrekte over het begrip „eigen omloopschroot"; bovendien moest deze mededeling nog worden aangevuld bij de brief van 17 april 1958. Uit eerstgenoemde brief blijkt dat de vertegenwoordigers van het G.B.S.V. ten aanzien van bedoeld begrip niet tot overeenstemming hadden kunnen geraken. De aanwijzingen welke de brief van 18 december 1957 behelst met betrekking tot het begrip „eigendom" zijn slechts gemeenplaatsen welke geen werkelijk licht hebben verschaft.

Verweerster antwoordt hierop, dat de uiteenzettingen van verzoekster in werkelijkheid slechts betrekking hadden op een beweerdelijk onzekere houding van het G.B.S.V. en het Fonds. Toen men zich tot verweerster zelf om inlichtingen wendde heeft zij een antwoord gegeven hetwelk geen twijfel overliet en waaruit verzoekster geenszins kon afleiden dat zij van de heffing was vrijgesteld. In het arrest Snupat II (Jur. VII, blz. 151) wordt als vanzelfsprekend vastgesteld „dat op het tijdstip waarop de brieven van 18 december 1957 en 17 april 1958 werden opgesteld en in het Publikatieblad openbaar gemaakt, de Hoge Autoriteit zich nog gesteld zag voor het probleem van de verduidelijking der beginselen, vervat in de basisbeschikking 2-57, welke geen definitie bevat van de begrippen ‚eigen omloopschroot' ".

De talrijke voorheen ingediende verzoeken om vrijstelling bewijzen overigens dat verweerster zich duidelijk heeft uitgesproken in die zin dat het concernschroot aan de verevening is onderworpen.

Verzoekster repliceert dat verweerster vergeet, dat zij aanvankelijk een voorbehoud heeft gemaakt met betrekking tot de aan Hoogovens en Breda Siderurgica toegestane afwijkingen en dat zij nadien

dit voorbehoud heeft laten varen en wel voor het eerst in de zeer vage overwegingen van de brief van 18 december 1957; het verwijt dat onzekerheid werd gewekt treft derhalve ook verweerster zelf. Bovendien moeten de fouten van het G.B.S.V. en van het Fonds geacht worden fouten van de Hoge Autoriteit te zijn.

E. *Onwettige afwijkingen*

Verzoekster stelt dat de verwarring ontstaan tengevolge van de brief van 18 december 1957 nog werd vergroot door het toestaan van twee afwijkingen. Verweerster heeft eerst in de brief van 17 april 1958 de reden aangegeven waarom zij tot deze afwijkingen – welke van 1956 dateren – heeft besloten. Deze uitzonderingsregelingen zijn, gelijk uit het arrest Snupat II blijkt, op twee gronden onwettig te achten; enerzijds omdat daarbij het concernschroot van de bijdrage wordt vrijgesteld en anderzijds omdat zij gebaseerd zijn op het volstrekt willekeurige criterium van de „plaatselijke integratie". De brief van 17 april gewaagt echter bovendien van „organisatorische bindingen" en „industriële complexen" waardoor verzoekster gesterkt werd in haar overtuiging dat zij behoorde te worden vrijgesteld.

Verweerster voert hiertegen aan dat zij de afwijkingen niet deed steunen op het begrip concernschroot maar op dat van de plaatselijke integratie. Verzoekster had derhalve moeten begrijpen dat zij geen vrijstelling kon verlangen voor het schroot afkomstig van de enige honderden kilometers verder gelegen Regie Renault.

F. *Vertraging bij de beantwoording van de vraag van verzoekster; de weigering de afwijkingen te herroepen*

Verzoekster klaagt in de eerste plaats over het feit dat het G.B.S.V. haar verzoek om vrijstelling van 31 maart 1958 eerst op 2 juni 1958, en dan nog ontwijkend, heeft beantwoord met de opmerking dat eerst de uitspraken van het Hof in de verschillende aanhangige beroepen moesten worden afgewacht.

Bovendien is een klaarblijkelijke dienstfout gelegen in de omstandigheid dat verweerster na het arrest Snupat I geweigerd heeft de beide afwijkingen in te trekken.

Verweerster repliceert dat dit arrest zich niet uitspreekt over de vraag van de „plaatselijke integratie". Dit geschiedde eerst in het arrest Snupat II, waaruit verweerster dan ook terstond de nodige conclusies heeft getrokken. Bovendien heeft het Hof in het arrest Hoogovens vastgesteld, dat in de houding van de Hoge Autoriteit tot op het arrest Snupat II geen dienstfout gelegen was.

Verzoekster brengt hiertegen in, dat laatstgenoemd arrest slechts gewezen werd ten aanzien van de onderneming Hoogovens die haar vordering niet deed steunen op een dienstfout. Bovendien verkeert Hoogovens in een andere situatie dan verzoekster, die nimmer met een vergissing van verweerster heeft ingestemd of daaruit profijt getrokken.

2 — *SCHADE EN CAUSAAL VERBAND*

Verzoekster stelt dat de geleden schade „in hoofdzaak" bestaat in het feit dat zij achteraf de door haar over de periode 1 januari 1955 tot november 1958 verschuldigde sommen moet betalen. Deze schade treft haar bijzonder zwaar daar verweerster de betaling van een zeer hoge som ineens verlangt; verzoekster ontving een eerste betalingsbevel tot een bedrag van FF 1.452.787,61. Hier komt nog het volgende bij: in de loop van de jaren gedurende welke verzoekster kon aannemen dat zij niet aan de bijdrage onderworpen was, had zij — gezien de destijds gunstige conjunctuur — de bijdrage aan haar cliëntèle kunnen doorberekenen, doch zulks was sinds 1962 niet meer mogelijk, met name gezien de marktsituatie ten aanzien van de bijzondere staalsoorten voor bouwdoeleinden welke uiterst conjunctuur-gevoelig zijn. Verweerster had de schade kunnen beperken indien zij gunstig had beschikt op het verzoek van requestrante van 30 juli 1959 tot intrekking van de toegestane afwijkingen; immers destijds zou een zekere prijsverhoging nog mogelijk geweest zijn. Deze nalatigheid van verweerster veroorzaakte nog een nieuwe schadepost. Met de latere intrekking der vrijstellingen heeft verweerster de schade slechts gedeeltelijk gecompenseerd. Deze beloopt in totaal FF 1,5 miljoen; voor het geval het Hof de gegevens met betrekking tot het bedrag der schade onvoldoende zou achten, verzoekt requestrante deskundigenonderzoek.

De schade is van rechtstreekse aard en om de hierboven uiteengezette redenen (zie 1), is zij een gevolg van de dienstfout van verweerster. Verzoekster heeft op haar balans geen reserve voor de vereveningsbijdragen opgenomen; er bestond voor haar ook geen enkele aanleiding zulks te doen, want in de loop der jaren had zij uit de houding van verweerster kunnen afleiden dat zij van die bijdrage was vrijgesteld. Bovendien zou de Franse fiscus eventuele reserves bezwaarlijk hebben aanvaard daar verzoekster deze om de boven uiteengezette redenen nauwelijks zou hebben kunnen rechtvaardigen.

Verweerster betwist het bestaan van de schade. Tot nu toe is deze niet ingetreden daar verzoekster de bijdrage nog niet heeft voldaan. Zij zal echter ook niet intreden daar verzoekster volgens haar eigen verklaring praktisch slechts één cliënt heeft, namelijk de Regie Renault, waarmee zij nauw verbonden is. Het Hof heeft in het arrest Hoogovens ditzelfde argument, hetwelk toen door de eiseres in die zaak werd voorgedragen, verworpen, namelijk het beroep op de onmogelijkheid om de bijdragen in de prijs te calculeren; dit arrest werkt ook ten opzichte van verzoekster die in bedoelde zaak als interveniënte is opgetreden. Bovendien zou het toewijzen van de onderhavige vordering medebrengen dat alle ondernemingen welke concernschroot gebruiken van de bijdrage moeten worden vrijgesteld. Wat de bezwaren tegen het beloop van de verschuldigde som betreft, moet worden opgemerkt dat verweerster nimmer een betaling in gedeelten heeft geweigerd.

Ook bestaat er geen causaal verband tussen de houding van verweerster en de beweerde schade. Uit het betoog van verzoekster volgt dat haar dwaling op dit punt aan haar zelf te wijten is. Zowel de brief van verzoekster van 19 oktober 1956 als het nadien gedane verzoek om vrijstelling, bewijzen dat zij de mogelijkheid van een uitnodiging om de bijdrage te betalen, heeft voorzien. Het arrest Snupat I moest op dit punt de laatste twijfel wegnemen. De vergissing door verweerster inzake de vrijstelling van Hoogovens en Breda Siderurgica begaan, kon aan verzoekster geen schade toebrengen: immers, de door verweerster op dit punt gegeven beschikking werd nietig verklaard; bovendien werd deze vergissing niet begaan jegens verzoekster die door verweerster steeds geacht werd aan de bijdrage onderworpen te zijn.

Verzoekster repliceert dat, indien zij niet heeft betaald, dit juist geschiedde omdat men voorheen niets van haar had gevorderd. De nauwe bindingen met Renault hebben niets te betekenen: uit de vaststelling in het arrest Snupat I, dat zelfs de interne concernprijs niet van de marktprijs onafhankelijk is, moet de conclusie worden getrokken dat ook verzoekster aan Renault slechts de marktprijs in rekening kon brengen.

Het arrest Hoogovens heeft te dezer zake jegens verzoekster geen kracht van gewijsde. Bovendien heeft het Hof daarin vermoedens geformuleerd welke door de feiten kunnen worden weerlegd. Verzoekster verkeert in een geheel andere situatie dan Hoogovens. Het staat geenszins vast dat verzoekster bepaalde voordelen heeft kunnen trekken uit het feit dat zij de bijdragen niet heeft betaald; evenmin is bewezen dat deze mogelijke voordelen en de thans geleden schade geheel tegen elkaar opwegen. Ook op dit punt zal, zo nodig, een deskundige moeten worden gehoord.

IV — Procedure

Overwegende dat de procedure het normale verloop heeft gevolgd;

dat het Hof, gezien het rapport van de Rechter-Rapporteur en gehoord de Advocaat-Generaal, bepaald heeft dat de mondelinge behandeling zonder voorafgaande instructie zal plaatsvinden;

dat deze behandeling heeft plaatsgevonden op de zittingen van 27 september en 17 oktober 1963;

dat de Advocaat-Generaal op laatstgenoemde zitting heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep;

TEN AANZIEN VAN HET RECHT

Ten principale

Overwegende dat verzoekster de Hoge Autoriteit verwijt dat zij bij de redactie en de toepassing der basisbeschikkingen — welke het

onderhavige vereveningsmechanisme regelen – een dienstfout heeft begaan;

dat deze fout Snupat, de rechtsvoorgangster van verzoekster, tot de onjuiste overtuiging heeft gebracht, dat het schroot hetwelk zij van de Regie Renault ontving, van de verevening was vrijgesteld;

dat Snupat dientengevolge haar bedrijf heeft geleid op een wijze welke achteraf voor haar belangen schadelijk is gebleken;

Overwegende dat, nu verzoekster meent dat de fout welke zij de Hoge Autoriteit verwijt de beweerde schade heeft veroorzaakt, deze vraag allereerst dient te worden behandeld in dier voege dat moet worden onderzocht of er inderdaad een causaal verband bestaat tussen de door verzoekster gestelde fout en de schade;

dat dit onderzoek zich dient te richten op de vraag, niet of de handelwijze van verweerster in werkelijkheid tot de bovenbedoelde dwaling heeft geleid, doch of zij een zodanige dwaling kon en moest wekken bij een de normale zorgvuldigheid betrachtende justitiabele;

Overwegende dat de aldus gewraakte basisbeschikkingen, waarbij opeenvolgende regelingen werden gegeven voor het vereveningsmechanisme (22-54, 14-55 en 2-57) dienen te worden gezien, niet in het licht van de latere jurisprudentie, doch in verband met de situatie op het ogenblik waarop zij werden bekend gemaakt;

Overwegende dat, ook al werd in deze beschikkingen niet uitdrukkelijk op het concernschroot gedoeld, bepaalde elementen daarin de ondernemingen niettemin moesten doen denken dat bedoeld schroot niet buiten beschouwing was gelaten;

dat, teneinde het aantal bijdrageplichtigen zoveel mogelijk te beperken in deze beschikkingen werd uitgegaan van het begrip „onderneming" in de zin van artikel 80 van het E.G.K.S.-Verdrag hetwelk de rechtssubjecten aanduidt en – voor zover de context zich niet daartegen verzet – betrekking heeft op economische entiteiten welke gekenmerkt worden door het bezit van een afzonderlijke rechtspersoonlijkheid;

dat bovendien de in de beschikkingen 22-54 en 14-55 voor de nadere bepaling van het aan de heffing onderworpen schroot gebezigde term „aangekocht" het op zijn minst mogelijk, zoal niet waarschijnlijk moest doen voorkomen dat het vereveningsmechanisme zou worden toegepast op iedere koopovereenkomst of soortgelijke transactie tussen rechtens onderscheiden ondernemingen;

dat deze mogelijkheid te meer tot waarschijnlijkheid werd toen in beschikking 2-57 voor de nadere bepaling van het vrijgesteld schroot bovendien het begrip „eigen omloopschroot" gebezigd werd waarmede naar het juridisch begrip eigendom werd verwezen;

Overwegende dat, indien de basisbeschikkingen bij de ondernemingen twijfel konden wekken, zij klaarblijkelijk niet van zodanige aard waren dat zij de zekerheid verschaften dat het onderhavige schroot van de verevening is vrijgesteld;

dat verzoekster zelf stelt dat Snupat de onderhavige vraag op 19 oktober 1956 schriftelijk aan verweerster heeft voorgelegd en dat zij daarop geen antwoord heeft ontvangen;

dat deze omstandigheden feitelijk bevestigen dat Snupat met de mogelijkheid van een heffing rekening hield;

dat derhalve, indien Snupat het niet nodig heeft geoordeeld de vereiste maatregelen te treffen om aan deze mogelijkheid het hoofd te bieden en de berekening van haar kostprijs daardoor onjuist werd, het haar eigen gebrek aan voorzorg is welke de rechtstreekse oorzaak vormt van de nadelen welke zij als schade kwalificeert;

Overwegende dat anderzijds dient te worden onderzocht of de houding van verweerster bij de uitvoering der basisbeschikkingen van dien aard was dat zij verzoekster in dwaling kon brengen;

Overwegende dat verzoekster op dit punt allereerst aan verweerster verwijt dat zij in haar brief van 18 december 1957 slechts het eigen omloopschroot heeft gedefinieerd en aldus de twijfel aangaande de werkelijke betekenis van de uitdrukking „aankoopschroot" liet voortbestaan;

Overwegende dat met bedoelde definitie klaarblijkelijk beoogd werd het vrijgestelde schroot nader te bepalen;

dat men hieruit a contrario kon afleiden dat verweerster al het schroot dat niet aan deze begripsomschrijving beantwoordde als belastbaar beschouwt;

dat de onderhavige grief derhalve ongegrond is;

Overwegende dat verzoekster voorts klaagt over „vertraging en onzekerheid" bij de omschrijving van het begrip „eigen omloopschroot";

Overwegende dat reeds werd vastgesteld dat de basisbeschikkingen – ook vóór zij door verweerster werden geïnterpreteerd – bij de belanghebbenden geen zekerheid konden verschaffen;

dat deze grief niet kon worden aanvaard;

Overwegende dat verzoekster ten slotte aanvoert dat het toekennen van bepaalde vrijstellingen en de weigering om deze in te trekken Snupat tot de mening heeft gebracht dat het onderhavige schroot niet belastbaar was;

Overwegende dat in de brief van 17 april 1958 duidelijk werd verklaard dat verweerster met eigen omloopschroot slechts gelijk wilde stellen het schroot hetwelk vrij komt in geval van een „plaatselijke integratie";

dat Snupat, wier bedrijven niet plaatselijk met die van de Regie Renault geïntegreerd waren, derhalve in redelijkheid geen vrijstelling mocht verwachten;

dat zij hoogstens rekening mocht houden met de mogelijkheid, dat de weigering om de vrijstellingen mede te doen gelden voor andere soorten „concernschroot" dan die bedoeld in voormelde brief, zou worden vernietigd;

dat er derhalve noch van zekerheid, noch ook van waarschijnlijkheid sprake was;

dat deze mogelijkheid bovendien in het eerste arrest Snupat werd verworpen, daar het Hof besliste, dat het schroot hetwelk Snupat van de Regie Renault ontving, aan de verevening moest worden onderworpen;

dat dan ook de weigering van verweerster om nadien de verleende vrijstellingen in te trekken Snupat geenszins in dwaling kon brengen ten aanzien van haar eigen geval;

dat deze laatste grief derhalve evenmin gegrond is;

Overwegende dat uit hetgeen hierboven werd overwogen volgt dat er geen rechtstreeks causaal verband bestaat tussen de aan verweerster verweten handelwijze en de beweerde schade;

dat het beroep derhalve als ongegrond moet worden verworpen;

Ten aanzien van de kosten

Overwegende dat krachtens artikel 69, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering de in het ongelijk gestelde partij in de kosten wordt verwezen;

dat in casu alle door verzoekster voorgedragen middelen zijn verworpen;

dat zij in de kosten dient te worden veroordeeld;

Gezien de processtukken;

Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur;

Gehoord partijen in haar pleidooien;

Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;

Gelet op artikel 40 van het E.G.K.S.-Verdrag;

Gelet op het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie van de E.G.K.S.;

Gelet op het Reglement voor de procesvoering van het Hof, en met name op deszelfs artikel 69, paragraaf 2;

HET HOF VAN JUSTITIE

Rechtdoende,

Verwerpt het beroep;

Veroordeelt verzoekster in de kosten;

Ontzegt het meer of anders gevorderde.

Aldus door het Hof gewezen en ondertekend te Luxemburg op zestien december negentienhonderddrieënzestig.

DONNER HAMMES TRABUCCHI
DELVAUX ROSSI LECOURT STRAUSS

Uitgesproken ter openbare zitting gehouden te Luxemburg op zestien december negentienhonderddrieënzestig.

De Griffier, *De President,*
A. VAN HOUTTE A. M. DONNER